

„EDINOST“
Izdanje po trikrat na teden v šestih izdankih ob torkih, četrtek in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: na eno mesec . . . 2.40, izven Avstrije f. 1.40 na tri mesece . . . 6.00, na pol leta . . . 10.00, na leto . . . 18.00. Na naročbe brez priložne naročilnice se ne jemlje ozir. Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 avt., izven Trsta po 3 avt. Sobotno večerno izdanje v Trstu 4 avt., izven Trsta 5 avt.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglasi se računajo po tarifi v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osemrnična in javnozhalna, domači oglasi itd. se računajo po ogedbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Casermi št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovano se ne sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo ulice Molina piscola št. 2, II. nadst. Odprte reklamacije so proste poštnine.

„P. edinstvo je moč!“

Dr. Laginja pred svojimi volilci.

To je bila zopet sijajna manifestacija narodnega probujenja: dva znamenita dneva, koja zaslužita gotovo, da ju zabeležimo na častni strani zgodovine našega življenja političnega.

V soboto dne 2. februarja in nedeljo 3. istega meseca poročal je državni in deželni poslanec dr. Matko Laginja svojim volilcem Motovunskega okraja, a poslednjim ostaneta ta dva dneva v neizbrisnem spominu.

Minole sobote se je vršil shod volilcev v Kasteliru, v nedeljo pa v selu Močibobi občine Karolja.

Ni v enem niti v drugem kraju niso do zadnjega hipa ničesar znali o tem shodu, kajti nikdo ni niti mislil na to, da bi se priredil sestanek pod milim nebom, že zato ne, ker že sedanja letna doba ni ugodna za take shode.

Ali dičnim našim voditeljem istrakim ne treba ni velikih oglasov ni pozivov.

V zimi, kakoršne so redke v Istri, po snegu, da ga je bilo strahota gledati, došlo je na jedniti in drugi kraj zborovanja na stotine in stotine ljudi — osobito v Mačibobih z daljine 2 do 3 ur hoda —, da se udeležijo tega narodnega slavlja ter da ališijo živo besedo dičnega svojega zastopnika.

V Kasteliru se je vršilo zborovanje v novi zgradbi družbe sv. Cirila in Metoda za Istro, v kateri zgradbi se otvori — ako Bog da — že pričetkom prihodnjega šolskega leta šola za Kastelir in bližnje okolice.

Kar koli je le moglo zbralo se je v prostorni dvorani in okoli nje.

Napeto pozornostjo slušalo je ljudstvo razlaganja svojega zastopnika, ki je govoril o sedanjem političnem položaju v Istri, o potrebi, da se hrvaško ljudstvo složno postavi na noge pri bodočih volitvah v deželni zbor in o drugih lokalnih potrebah v Kasteliru.

Priporočal je Kastelircem, naj zahtevajo svojo posebno občinsko upravo ali gospodarstvo ter poučeval jih je, kako jim je postopati pri nameravani gradnji župne cerkve, ker je ista dosti pretesna, kakor se je pričel sam.

Vsi poslušalci od prvega do zadnjega so soglasno pritrjevali izjavi poslančevi, da narod hrvaški v Istri mora zahtevati, da se dá njegovemu jeziku jednaka pravica z italijanskim pri vseh oblastih in vseh uradih ter da treba skrbeti tudi za druge telesne potrebe naroda.

Gromovito so odobraval zborovalci, ko je dr. Laginja nagovoril navzočega vladnega komisarja, pl. Gironcola, naj istinito poroča svojim predpostavljanim o vsem, kar je videl in slišal.

PODLISTEK. Gradišcarjeva Francika.

(Ist. novelica).

Ker sem bil i jaz vitek, beloličen fantek, razumevno je, da sva bila najboljša prijatelja.

Vedno sva tičala vkup. Časih sem tekkel jaz v „Zabrv“ — tako se zove spodnji konec moje rojstne vasice — k Franciki, kjer sva se podila in igrala mej tistimi kupi zagane, hlo dov in deak do mraka, delala „skalnice“, bila „svinjko“ ali „klinec v ris“ itd., vedno nove igre brez konca in kraja. Drugo pot pa je prišla Francika k nam in oče je nama dal najdebelejšo ilustrirano knjigo, katere sva pregledovala ter ugibala, kdo bi bil ta ali oni vojak s križi in medaljami na prsih ali ta in ona ženska v čudnej opravi in s še čudnejšo frizuro. — Kedar pa sva se naveličala knjig, zletela sva na sosedov vrt ter se igrala „gospoda in gospo“, „učiteljico

Na naše sestanke, je rekel, naj svobodno pridejo tudi taki ljudje, ki niso bili dosedaj naše stranke, ako jim je domir in reda, kajti mi nismo došli sumničati, ampak prišli smo, da poučimo neuke, da razbistimo vid onim, koji dosedaj niso spoznavali prava.

Zborovanje se je dovršilo v najlepšem miru in redu. Istotako je vladal najlepši mir ves večer, tako, da je mogla mirno počivati dvanajsetorica orožnikov.

Na vprašanje prijatelja, zakaj je gosp. poslanec priredil prvi shod ravno v Kasteliru, odgovoril je poslednji: zato, da se prepričajo Italijani in vlada, da je naše ljudstvo mirno, ako se nikdo ne dotika njega verske in narodne svetinje.

V nedeljo popoldne dospel je dr. Laginja v Rakotole, kjer je bil za nekoliko časa gost velečastitega župnika tamošnjega.

Okolo 2. ure popoldne kronil je, med neprestanim vsklikanjem naroda, peš in po zameteni cesti v selo Močibobe, a sledila mu je velika množica ljudi. Dospelši pred selo, pričakovala ga je druga narodna vojska, na čelu jej poslanec Spinčič in novi župan pazinski, dr. Dinko Trinajstić. Tu so bili Skopeti, Novačani, Oprteljci in Bodnjani. Mila Bože, sneg se je moral tajati pod nogami ob tolikem narodnem veselju.

Pred hišo spoštovanega g. Mate Mačiboba Čavota bilo je preko tisoč ljudi, vsklikajočih „živjo“, da se je razlegalo do neba. Dični starci, in junaki v najlepši dobi, in ženske, in deca, vse se je veselilo in radovalo.

Došla je tudi tu sem dvanajsetorica orožnikov, oboroženih, kakor se pravi, do zob. Ali ni jih trebalo. Selski načelniki so priporočali množici ter jo opominjali, naj se vsakdo vede dostojno.

Sredi te množice stal je poslanec Laginja. Snemši klobuk z glave pričel je govoriti. Tudi množica je snela klobuke, da go-loglava čuje kratki pozdrav, v katerem je naglašal govornik, da za sedaj še niso dovoljeni shodi pod milim nebom. Žal mu je sicer to radi naroda, ki se je potrudil iz takih daljav; z druge strani pa se raduje, videč tolike ljubavi in želje po sestanku.

Mnogo vas je tu, je rekel, a niste vsi jednake navi. Mnogi izmed vas ste mlade krvi, ki se lahko razgreje. Ali, ako spoštujete nas, vaše zastopnike, potem že treba, da ste poslušna deca. Danes in sploh na naših sestankih naj ne pada nikomur niti jeden sam las z glave! Izvedo naj, da smo razumen narod in da v veselju našega narodnega preporoda nikomur ne želimo kaj hudega. Oduševljenju ni bilo ni konca ni kraja, ko je govornik pozval narod, naj zadosti svoji udanosti do Njegovega Veličanstva, kralja slavnega hrvaškega naroda!

in nadzornika*, „ženina in nevesto“, moji bratci in sestrice ter sosedovi otroci so pa morali biti potrebni statisti.

Otrok sem bil še takrat, dasi sem vedel že marsikaj, o čemer moji ostali tovariši niso imeli niti pojma. — Sploh sem bil duševno naglo razvit, kar se imam zahvaliti le skrbnosti svojega očeta in dobri odgoji materini. — Razumel sem že tudi takove pogovore očetove in materine, o katerih sta menila, da jih niti ne poslušam, ker me ne zanimajo. In v tem sta roditelja menda male grešila, imejmo me za prevelikega in nevednega otroka! — Vedla pač nista še, kako zna sestavljati otrok iz slučajnih, v naglici izrečenih besed sodbo o tem in onem, kako mu večkrat jeden izrek, jeden pogled, jeden nasmeh odpre popolnem nov, otročji duši še neznan svet! — Bila sta pač še sama mlada in neizkušena. —

Oče je imel veliko knjižnico najrazličnejših pripovednih in znanstvenih knjig. Ker

Na to je zapel kméčki zbor „Još hrvaška ni propala“!

Kolikor jih je le moglo, odšli so na to v stan pošteniaka Mate Močibora-Čavota, kateri je priredil kolikor je najbolje mogel, da se je v njegovi hiši moglo vršiti zborovanje.

Tu je poslanec Laginja govoril prilično jedno uro. Razložil je pomen bližajočih se volitev, sedanje stanje strank v pokrajini, potrebo šole in nauka in pa načine, po katerih bi bila vlada zmožna in je dolžna, da pomaga ljudstvu v sedanjí bedi, nastali po oni klavzuli, vsled katere se je znižala carina na italijanska vina, zbok česar se istrska vina ne morejo prodajati povoljno.

Narod je burno odobral zahtevo po jednaki pravici hrvaškemu jeziku, kakor jo uživa italijanski jezik, kakor tudi druga razlaganja, osobito, kakó potrebno je, da se ljudstvo po malih občinah združi v krajne vinarske zadruge, da si tako olajša prodajo svojega vina.

Pod večer so se razšle te junaške čete v najlepšem miru in redu in neopisljivem veselju, dočim so poslanci za kratek čas stopili v hišo posestnika Šušljana, kjer so izpili ponudeno jim čašo vina v „lepo ime Božje in na dobro zdravje vseh domačih“.

Tako sta se izvršila ta velika dva narodna sestanka. Kder pozna te kraje, ugani! je, da so bili na teh sestankih zbrani ljudje iz Labincev, iz Vižinade, iz Brd Oprtelskih, iz Novakov motovunskih, iz Kaldira, iz Zamaška, iz Trviža. Juaških škrapetov ne treba niti omenjati, kajti znano je, da so prvi med prvimi. Kder ve to, ta more še le presoditi znamenitost teh sestankov. Znamenitost sestanka v selu Močibobi povišuje pa še posebno to, da je bilo tu prisotnih tudi nekoliko meščanov iz Motovuna — ne morda v ta namen, da bi delali nemir, ampak da čujejo besedo „hrvaškega deputata“.

Politiške vesti.

Deželni zbori. Vsa pozornost je bila te dni obrnjena na deželni zbor tirolski, kjer je žugal resen konflikt med vlado in zborom. Tirolska je zavzemala do sedaj neko posebno stališče glede na deželno brambo — uživala je nekako zgodovinsko pravico, da je potem deželnega zbora urejevala in skrbela za deželno obrambo in so bili nje domobranci poklicani braniti v prvi vrsti le deželo. Že lansko leto pa je vlada predložila deželnemu zboru predlogo, s katero se je tudi Tirolska liki drugim kronovinam — uvrstila v skupno deželno-brambeno ustavo in bi se tirolski brambovci smeli upotrebjevati tudi izven dežele. Večina dež. zbora se je najodločneje uprla tej predlogi in so sledila potem dolga razpravljanja med odsekom in vlado.

Je bil sam največji ljubitelj knjig in časnikov, katere je na veliko nevoljo praktične matere vedno in vedno naročeval ter po noči celó sam veliko pisaril vanje, želel je seveda, da bi se zanimal i jaz za njegove ljubljence. Naročil mi je torej „Vrtec“, „Spise Kristofa Šmida“, „Tisoč in ena noč“, „Rodoljubec“ in časniček „Der Schutzengel“. In res je s tem dosegel, kar je namerjal: i meni je postala knjiga od tedaj najljubša zabava!

Takoj po šoli sem pobasal v svoj žep jedno dve svojih knjižic, tekkel k Franciki, kjer sva prebirala glasno, sedaj jaz sedaj ona, najlepše povestice o angeljnih, roparjih, sirotah, duhovih in kraljih. Brala sva neutrudno naprej in naprej, da nama je končno nedostalo gradiva; brala sva torej najmičnejše prigodnice še jedenkrat.

Ko pa se je storil mrak, tedaj sem zopet pobasal knjižice ter se napotil domov; Francika me je spremila vsikdar. Med potjo

Slednjič je poslednja morala odnehati z ozirrom na mnoge točke in je deželni zbor v svoji včerajšnji seji vsprejel vojno predlogo po deveturni razpravi. V razpravi je naglašal namestnik, da vlada mora ostati pri tem, da se nova organizacija deželne brambe uvede tudi na Tirolskem, pri čemer pa je upoštevala posebne odnose in želje dežele. Vsprejemši predlog, sklenil je deželni zbor odposlati posebno adresu na cesarja v preprečenje razvade dvo boja v vojski in v posvečevanje nedeji.

Svoboda na Madjarskem. Pred sodiščem v Szegedinu morali sta se dne 2. t. m. zagovarjati soproga predsednika narodne stranke romunske, Ratiu-a, in nje hči Dorima radi groznega zločina, storjenega s tem, da sti nosili narodno kokardo romunsko! Torej ni zadosti, da so zatvorili glavo družini, ampak preganjajo celo nje obitelji. Brzojavka pa nam ne pove, da-li ste bili obsojeni ali ne. — Drug slučaj. V Čakovcu so prišli in odpravili čez mejo nad biskupskega tajnika Premuža, ker je delal proti izvolitvi ministra Vlašića, kateri poslednji je bil izvoljen z večino 200 glasov.

Različne vesti.

Novi ravnatelj na g'imnaziju v Pulju. Nj. Vel. cesar imenoval je profesorja na državnem g'imnaziju II. okraja Dunajskega, Antona Stitz-a ravnateljem državnega g'imnazija v Pulju.

Prijatelj gosp. posl. Spinčiča. Gospod poslanec biva sedaj v Opatiji, kamor je pošiljati vsa namenjena mu pisma.

Ljubomir Nenadović, najplodovitejši in najboljši srbski pesnik sedanjasti umrl je te dni v visoki starosti v svojem rojstnem mestu Valjevo.

Deželni zbor tržaški bode imel jutri ob 7. uri zvečer svojo IV. javno sejo. Dnevni red: 1.) Čitanje zapisnika III. seje. — 2.) Volitev 6 članov v deželno komisijo za revizijo zemljišnega katastra. — 3.) Zakonski načrt glede spremembe nekaterih določeb sedanjega stavbarskega zakona. — 4.) Predlog delnega odbora glede narodno-cerkvenih odnošajev v mestni pokrajini tržaški. — 5.) Poročilo posebnega odseka o železniških stvarih. — 6.) Predlog deželnega odbora za zgradbo justične palače in z isto spojenih preiskovalnih zaporov.

Se vedno rogoviljo! Naši nestrpni ultra-„liberalni“ Lahi rijejo po vzgladu bratov in somišljenikov v Istri z glavo skozi zid. Sicer pravi pregovor, da skušnja človeka uči, to pa nikakor ne velja za naše sodeželane, kajti strast je slepa. Našim „liberalcem“ morale bi se vendar odpreti oči, ako bi pomislili,

pa sva se tako živahno in gostobesedno pogovarjala o branem, da sva pozabila na vse, ter prišla domov, ko je bila že trda noč. — Ej, imela sva si pač vedno toliko povedati, da sva si pri slovesu vsikdar stisnila roko z vsklikom: „Jutri pa zopet naprej!“ —

Konečno pa sva se vender-le naveličala „Vrteca“; prebrala sva številko ter je nič več pogledala. Povesti v „Tisoč in ena noč“ so se nama zdele čimdalje neverjetnejše in prejednakoličnejše; „Schutzengel“ pa je postal za naju preotroški. Jedino spisi Kristofa Šmida so nama še ugajali; žal, da so zvezki tako poredkoma izhajali! —

Dolgočasiti sva se začela celó „svinjka“ in „ris“ naju nista kar nič zanimala. Sedela sva torej mirno drug poleg drugega ter se pogovarjala.

„Kopačeva Rezika ima otroka,“ — povedala mi je jedenkrat.

(Dalje prih.)

kam so zavedli istrske Lahe s svojo taktiko, toda ne in ne! Rijejo, rujejo in rogovilijo dalje tje v jeden dan, dokler — lonce ne prekipe. In prekipeti mora, ako pomislino, da nas laska nestrpnost izganja celo iz cerkve in da lahonski Židje blatijo kato- liško duhaščino!

V jutrajšnji seji deželnega zbora tržaškega namerujejo zopet sprožiti jeden na- vadnih svojih nestrpnostih „protestov“. Kakor je razvidno iz dnevnega reda, katerega pri- občujemo na drugem mestu, razpravljali bodo gospoda „cerkvene-narodnih odno- šajih v naši mestni pokrajini“. Poročal bode poslanec d'Angeli. Predlagal bode tole „resolucije“.

„Deželni zbor tržaški smatra dejstvo, da se množijo duhovni, ki niso naše narodnosti, v veliko večji meri, kakor je resnična lokalna potreba ter da se uvajajo v cerkvah mesta slovenske propovedi, slovensko petje in slo- vensko bogoslužje (!!! Stavec), posebno pa vedenje škofovske kurije in večine duhov- ščine proti italijanskemu meščanstvu, koje vedenje istemu ni prav nič naklonjeno, ne le kot žaljenje, ampak kot predsodek, škodljiv narodnim pravom in duševnim po- trebam te mestne pokrajine;

zato protestuje proti protinard- nemu vedenju kurije in duhovščine ter na- laga deželnemu odboru, da dela s pomočjo vseh postavnih sredstev v to, da se popra- vijo sedanji žalostni odnosi, ki vladajo v lokalni cerkvi in med duhovščino, v popolno zadoščenje o pravičnem pričakovanju ljudstva, toliko v narodnem, kolikor v dušev- nem pogledu.“

No, ako se vsled tega „navala“ ne podr- ona skala, na katero je naš Zveličar sam sezidal svojo Cerkev, stala bode še tedaj, ko ne bode več ne duha ne sluha o liberalni gospodi.

To jih peče! Iz Porečine pišejo „Naši Slogi“, da je občinsko poglavarstvo poreško dalo nabiti po selih neke italijanske oglase, s katerimi pozivlja ljudstvo, da naj nikar ne veruje tistim, ki so hodili okolo ternagovar- jali je, da naj podpiše ali podkriža, da hoče imeti svoj hrvatski jezik pri vseh oblastih ter tudi pečate in table v hrvatskem jeziku. V teh oglaših je rečeno prav po hinavski, da naj o b a n a r o d a ž i v i t a v s l o g i i n m i r u. To kaže, da gospoda poreška vendar že vedo, da živiti v poreški občini dve narodnosti (entrambe le nazionalita, pravijo tam.) Pozno je že in vendar niso gospoda še zadosti pa metni! Ako vedó, da so tu dve narodnosti, zakaj pa pišejo samo italijanski?! Ah, na to vprašanje naj nam odgovore! Zakaj pa do- puščajo gospoda in njih policija prepevanje, da se v Istri ne govori drugače nego ita- lijanski?! Dajte nam odgovor na to! Tudi mi pozivljamo narod, naj se ne dá več vo- diti in slepiti — od italijanske stranke, pa bo kmalo bolje!

Nekaj resnice in mnogo neresnice. Grozni časi so nastopili za naše dobre, mirne, zmerne in tako strašno tlačene istrske nasprotnike. Ako smemo verjeti pretresljivim jeremijadam, potem si ne moremo misliti drugače, nego da sedanja vlada kar decimuje to krotko čedo nedolžnih ovčic. To je grozno — komu ne bi se krčilo srce ob tolikih krivicah?! Jedino tolažljivo na vsem je to, da imajo gospoda vendar-le dober apetit, da radi po- slušajo glasbo, da radi kriče po zbornicah in ulicah ter da še kar nič niso izgubili po- znanega veselja do demonstracij in komedij. Vse te prikazni nam dajejo nado, da nam dobri Bog vendar-le še dolgo ohrani te ljube naše nasprotnike.

Apetit imajo torej ta naša gospoda. Kdo bi jim zameril torej, ako prireajo razkošne bankete, da morejo slušati tužno pesem o svoji veliki — bedi!

In tako so priredili nedavno banket v gledališču — res ga ni umestnejšega mesta za komedije, nego je gledališče — rovinj- skem. Povabili so posl. Bartolija — ta mož si je pridobil mučeniške slave v strašni vojski o dvojezičnih napisih — da jim pri bo- gato obloženi mizi in šumečem šampanjcu prav natančno pove in nariše, kako grozno trpe sedaj italijanska gospoda.

Ustal je torej — popred si je seveda „privezal dušo“ — ustal je in govoril o groz- nih krivicah; pripovedoval je, kako je na- stotino Slovanov došlo v Istro, da bi ob- delovali in prenovili polje, ki je bilo opustošeno po kugah, voj-

skih in lakoti. A ti kmetje — nabaj- skani po duhovnikih, „ki niso naši“ — po- stavili so se po robu, začeni strašno vojsko proti pravici in narodnemu (seveda italijan- skemu) značaju pokrajine.

Ali ni to strašno, ali ni to vnebovpijoče, da prav tisti predzreži, ki so svojedobno prerodili in zopet oživelili zem- ljo, opustošeno po strašni šibi Božji (in to mora biti res, saj je povedal tako g. posl. Bartoli), nočejo ležati na trebuhu, da bi mo- gel nekdo drugi držati na njih tilniku svoje težko stopalo. Drznost je tem hujša, ko je vendar „diritto nazionale“ izvestne gospode, da smejo tlačiti one, ki so s krvavimi žulji svojih delavnih rok opeto- vano obvarovali zemljo popol- nega opustošenja!!!

To resnico je povedal posl. Bartoli na banketu v Rovinju in mi moramo to pri- poznanje zabeležiti v „večen spomin“. Zares čudne moči ima v sebi — šumeči šampanjec.

Poslovivši se od te resnice spustil se je gosp. poslanec na polje politike in etnogra- fije. Hudo je bilo pod Taaffejem — je rekel — s kruto roko je pritiskal Italijane, ali ta roka si je vsaj nadela rokavico (Je-li bila glave? Radovedni stavec), ali sedaj je hujše, ker si je koalicijska vlada slekla rokavice, da tem izdatneje podpira vse „nepostavne“ za- hteve Slovanov, in snuje „nepostavnim po- tem“ slovanske šole — z italijanskim de- narjem. Kaj čuda, da je bila slednjič mera polna italijanske potrpežljivosti!!!

Ves svoj upliv sta zastavila on in po- slane Rizzi — a slednjič sta bila vendar-le prevarjena.

Konečno je poslanec Bartoli podal he- roično zatrdilo, da hoče braniti tudi za ceno svojega življenja, „to vejo italijan- ske zemlje!!!“

In mi naj odgovarjamo? Ne, ampak ču- dimo se, da je še ljudi na svetu, ki ver- jamejo v s e t o!

Slednjič so napivali seveda gosp. Bar- toliju kot branitelju „delle nostre glorie e dei nostri diritti“. Dobro jim teknilo!

Tržaško-podporno in bralno društvo naznanja svojim članom, da je danes umri- lo g. Peter Valentinčič. Pogreb bode v soboto dne 9. t. m. ob 1/3 uri pop. od hiše št. 6 v ulici Giuliani. Podpisani prosí gg. članove, da se udeležijo sprevoda.

Za odbor:

Andrej Kalan, predsednik.

Z Notranjkega nam pišejo: Najnovejši zakon o privolitvah za vršenje stavbarskih obrtov opisuje natančno, kdo sme in s po- močjo katerih rekodelskih obrtov pričeti stavbe, posebno take, katere so večje va- žnosti. Na Notranjskem pokazal se je neki stavbarski in mogoče tudi zidarSKI mojster ali „polir“ zelo umnega. Toliko pa vemo, da za taka dela nima še dotične koncesije. „Pe- ter“ začel je sicer v duhu zidati cerkev v neki vasi na trdo skalo, toda ne vemo, ako pojde vse tako gladko kakor računí on. Pod nje- govim vodstvom se ima tedaj početi veliko in važno delo, ne misleč na novce ka- eri so temelj takemu podjetju. O kakem načrtu še ne vemo nič. Ljudje vozijo kamenje, opeke, pesek, les in tlak neke stare cerkve drugo za drugim. Ne pomislijo pa na novce, katere bo treba skladati leta in leta ter da bodo morali poseči globoko v žep. Se- daj, ko se v duhu naglo zida, nihče ne mi- sli na to, da taka podjetja morajo se vr- šiti konkurenčnim putem, ter da bodo mo- rali dotični farani vsako leto skladati zda- tne procennte. Nekega posestnika se je vje- lo s tem, da je isti obljubil enkrat za vselej plačati precejšnjo svoto kot „odkup“. Seveda ni pomislil, da, ko se odda stavbalkonkurenčnim putem, bode tudi on med istimi, kojemu od- meri davčni urad dotično naklado ter da bode moral zopet plačevati.

Na tak in enak način se lovijo kmetje v zanjke, a nikdo ne misli na občutljive po- sledice. Istotako se love posestniki pri vsaki volitvi, in gorje istemu, ki ne obljubi svojega glasu. — Sedaj se je osnovala posojilnica kot agitacijsko sredstvo za prihodnje de- želnozborske volitve. No, dokler imate „Pe- tra mojstra“, ki sme na Dunaj, kjer ban- ovce delajo, že pojde, če ne bo nevedne posestnike praveč srbelo v žepu. Pozor!

Podporno in rekodelsko društvo v Lo- kavcu priredi dne 10. februarja veliko ve- selico s sledečim vspešdom: 1.) Deklama- cija: „Naš čolnic“ (Gregoričeva); 2.) Igra

„Eno uro doktor“, burka v jednom dejanji; 3.) pes. K obilni nadežbi vabi ODBOR.

Občni zbor Rojanskega posojilnega in konsumnega društva. (Konec.)

G. Mikelič, predsednik nadzornštva, pre- čita na to poročilo o delovanju nadzornštva, ki je pridno vršilo podano mu nalogo ter trikrat napravilo revizije v društvenih pod- jetjih; društvene knjige in račune je pregledalo ter našlo vsikdar vse v popolnem redu. Sklepa s predlogom, naj občni zbor da pre- stojništvo absolutorij za vse njega delovanje v minolem letu. Poročilo in predlog se eno- glasno sprejmeta.

6. točka dnevnega reda se ni obravna- vala, ker nisti bili navzoči dve tretjini vseh udov. Sklene se po dolgem razpravljanju, da se za l. 1895 ustavi vsakovrstna posojila; v kratkem se pa skliče izvenredni občni zbor z edino točko: premembo pravil. Določi se od društvenega mesarja tirjati 100 gl. kavcije in določi se mu plača. Čisti dobiček se razdeli, kakor je v poročilu označeno in sicer: čisti dobiček mesnice in 10% vsega čistega dobička zapade v rezervni zaklad. Določi se najeti posojilo 10.000 gl. ter na- kupiti lastne društvene prostore za krmo in mesnico ter nakupiti sedanje prostore, ako se ponudi prilika. Sklene se najeti še jednega pomočnika v prodajalnici z nalogo, da bode raznašal blago udom na dom.

Koncem proglasi g. Fr. Mikelič izid vo- litve takole: Oddalo se je 101 glasovnic skoraj kompaktnih za sledeče gospode: Na- čelnik Just Piščanec. Odborniki: Fr. Štrekelj, Anton Bremic, Josip Jamšek, Ivan Gordol, Matej Ster- žina, Josip Turk, Pertot, Ivan Gregorič in 9 namestnikov v predstojni- štvo. V nadzornštvo pa: gg. Franjo Mi- kelič, Alojzij Goljevšček, Fran- jo Dollenz, Ivan Marija Bole, Ivan Marija Gombač, Franjo Fer- folja in 6 namestnikov. V razsodišče: č. g. Thaler Tomaž, dr. Karol Gla- ser, Josip Tomažič, Ivan vitez Na- bergoj, Karol Barbo.

Po dokončanim vspešdom zahvalil se je predsednik na skazanem zaupanju. Nova na- loga ni tako lahka, kajti zavezan je on in predstojništvo za daljina tri leta. Obetov ne stavi nikakih, storil bode, kar je v njega skromnih močeh in isto upa od vsega od- bora. Vendar odbor brez sodelovanja udov le malo more storiti, radi česar opetuje prošnjo do pričujočih, da ga podpirajo, ter se te- snejše oklenejo te koristne zadruge, katere postane na tak način trdna slovenska postoj- janka v Trstu.

Zborovanje vršilo se je v uzornem redu: zadružniki so z zanimanjem sledili vsemu obravnavanju ter se udeležili sklepanja z lastno besedo stavljajoč nasvete in predloge. Zanimanje za to prekoristno zadruge rase — tega porok nam je ta občni zbor; naj bi se ta velekoristna ideja širila tudi med dru- gimí sloji. Mnogo je našega takozvanega srednjega stanu v mestu, posebno uradni- kov, koji naj bi pač pristopili k temu dru- štvu, katero bi potem dosegalo še lepših uspehov. Tudi rodoljubom in trgovcem na deželi bode isto gorko priporočano. Ceniki, uzorci, pojasnila dobivajo se v društveni prodaj- jalnici jestvin v ulici Belvedere št. 3. ali v Rojanu.

Mednarodni ulomljevalci. Včeraj so za- prli vsled izrečnega zahtevanja Budimpeštan- ske policije 33letnega častnika v spremstvu kneza Črnogorskega in solastnika hiše št. 10 v ulici Torrente, g. Vladimira Ristića. Ri- stić je baje podpiral Stalia, ko je bil isti brez službe in v veliki bedi; vsled tega bil je s Stalijem baje še vedno v zvezi in zato je zahtevala Budimpeštanska policija, da bode zaprt i on. Tukajšnja policija je sicer znala o omenjeni zvezi, toda kljub temu ni našla nikakoršnega vzroka, da bi prišla g. Ristića. Kdo zna, kaj so našli v Budimpešti proti njemu?! Pomisliti pa moramo, da o b- dolženec ni še krivec. Ristić je med tukajšnjimi trgovskimi krogi jako znana oseba; umevno je torej, da je provzročilo njega aretovanje mnogo hrupa.

Policijsko. Po noči na včeraj prišel je Alojzij Hussu s svojo ženo v neko goslinu v ulici Acquedotto. Hussuju pridružil se je tudi duinar Anton Škapin s svojo ženo. Kmalu zatem vstopila je v isto goslinu družba kakih 7 mladeničev, kateri so se pričeli pre- parati z gori omenjeno četvorico, ki je mirno sedela pri drugi mizi. Razgrajalci metali so

steklenice in kozarce na svoje „nasprotnike“, a ti so jim seveda odgovarjali z enakim „orožjem“. Takó je n. pr. 21letni trgovski pomočnik Josip B. dobil pošteno znamenje v lice, katero mu je prouzročil kozarec, ka- terega je vrge Škapin. Ker krčmar ni mogel pomiriti razvnetih nasprotnikov, pozval je stražarje v pomoč, kateri so končali pretep in odvedli Hussuja in Škapina na polic. ko- misarijat v ulici Scussa. Tam ju je službujoči organ zaslial na zapisnik, potem ju je pustil na prosto, dokler ne bodeta pozvana pred sodišče na odgovor. Hussu stanuje v ulici Conti hšt. 4, Škapin pa v ulici Piranella 2. (Ostale policijske vesti morali smo odlo- žiti za prihodnjo številko, ker nam danes nedostaje prostora. Ur.)

Loterijske številke, izžrebane dne 6. t. m.:

Praga	36,	9,	21,	47,	81.
Inomost	73,	64,	15,	7,	35.
Lvov	17,	33,	41,	2,	20.
Sibinj	38,	40,	71,	56,	20.

Najnovejše vesti.

Dunaj. 7. Cesar je podelil držav- nemu pravdniku Taddei-u red železne krone III. vrste ter je imenoval pred- sednika okrožnemu sodišču v Celji Ger- tscherja višjim državnim pravdnikom v Trstu.

Arco 6. Vesti, da nadvojvodi Albrehtu ni dobro, so povsem neosnovane. Nadvojvoda se počuti prav dobro.

Košice 6. Včeraj so zaprli v Sataralja- Ujhelyju tapetarja Weissbergerja, kateri je ponujal na prodaj 3000 specialitetnih smotk.

Peterburg 6. Novi tarif za promet med Rusijo, Belgijo in Francijo stopi v veljevo z dnem 1. marca.

Trgovinske brzojavke.

Budimpešta. Pšenica za spomlad 6.55-6.57 Pšenica za jesen 1895 6.89 do 6.90 Ove- za spomlad 6.02 6.04 Ri nova 5.47-5.49. Kornu za maj-juni 6.18-6.19.

Pšenica nova od 78 kil. f. 6.55-6.60, od 79 kil. f. 6.60-6.65, od 80 kil. f. 6.65-6.70, od 81 kil. f. 6.70-6.75 od 82 kil. f. 6.75-6.80.

Jedmon 6.30-6.15; praso 6.20-6.80.

Pšenica: Dobre ponudbe, popravševanje dobro prodaja 20.000 mt. stot. Vreme: mrzlo

Praga. Noradnirani sladkor za februar f. 12.07%, maro 12.12%, maj 12.25

Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in s carino vred, odpokliljatev precej f. 28.25-29 febr. Avg. f. 29.50 — — — — — Conesad za februar-marca 29.80 — — — — — Četvrti: za febr. 30.75. V glavah (sedib) za februar 30.75

Havre. Kava Santos good average za februar 95.75, za juni 94.75.

Hamburg. Santos good average za mare 77.25 maj 76. — — — — — september 75.25.

Dunajska borza 7. februarja 1895

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	100.85	100.80
„v srebru	100.84	100.84
Avstrijska renta v zlatu	125.85	125.75
„v kronah	99.15	99.20
Kreditne akcije	414.25	415.60
London 10 Let.	124.20	124.20
Napoleoni	9.25 1/2	9.24
100 mark	60.70	60.67 1/2
100 italj. lir	46.65	46.65

Dobreznana gostilna
ANTONA VODOPIVCA
(po domače „pri Rračkvecu“)
v Trstu,
ulica Solitaria št. 12

toči kolikor v gostilni, toliko pri veseljih v sokolski telovadnici, vedno le pristna vipavka, Prvačka in kraška bela in črna vina. — Sladki riesling v steklenicah, in modro fran- kinjo, vsaka steklenica drži 1 litr in valja 60 novc. — Postrežba je poštena, cena zmerna. Kuhinja je prekrbljena s težnimi, toplimi in mesnimi jedili.

Priporoča se rojakom v Trstu in s deželo. Toči vino tudi družinam 4 novc. čeneje, ako se odezame najmanj 5 litrov.

Nič več kašlja!
Balzamski pectoralski prah
ozdravi vsak kašelj, plućni in bronhijalni katar, dobiva se v olikovani lekarni
PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg.
Poštne pošiljave izvršujejo se neutegoma.

Tinct. chinæ nervotica comp.
Prof. dra. Liebera živce okrepčujoči
ELIXIR

Jedino pravi s varstveno znamko križ in sidro.
Pripravljen po predpisu v lekarni Max Fanta v Pragu. Ta priprava je že več let znana kakor izvrstno živce okrepčujoče sredstvo. Steklenica po gl. 1. 2 in 3.50. Dalje pripravljajo se železodna kapljice sv. Jakoba kot večkrat izkušeno domače sredstvo. Steklenica 60 novc. in 1 gl. 20 novc. Do- biva se v lekarnah. Glavna zaloga: L. karna Sa- ravallo v Trstu; dalje: lekarna Zanetti v Trstu; stara c. kr. vojaška lekarna na Dunaju, Stefus- platz, kakor tudi v drugih lekarnah.